

Statenfractie PVV
De heer A. van Hattem
Postbus 90151
5200 MC 'S-HERTOGENBOSCH

Brabantlaan 1
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch
Telefoon (073) 681 28 12
Fax (073) 614 11 15
www.brabant.nl
IBAN NL86INGB0674560043

Bereikbaarheid
openbaar vervoer en fiets:
www.brabant.nl/route

Onderwerp

Pilot voor drukjacht op wilde zwijnen

Geachte heer Van Hattem,

Bij brief van 12 juli 2018, ingekomen op 13 juli 2018, heeft u namens de PVV-fractie schriftelijke vragen gesteld.

Wij beantwoorden deze vragen als volgt.

1. *Het persbericht stelt dat de Zwijnentafel Heeze-Leende voorstander is van een pilot waarin onder strenge voorwaarden drukjacht toegestaan wordt en dat "Gedeputeerde Van den Hout liet weten onder een aantal voorwaarden aan deze pilots mee te willen werken."*

- a. *Kan GS aangeven wat in dit verband concreet onder 'drukjacht' wordt verstaan?*

Antwoord: Wij verstaan onder drukjacht een vorm van kleinschalige bewegingsjacht. Hierbij worden wilde zwijnen op een rustige, geleidelijke manier gedwongen om hun rustplek te verlaten en zich niet vluchtend over grote afstand bewegen. Drukjacht in de vorm van de zogenaamde 'één-op-één methode' is nu al op grond van de Verordening natuurbescherming Noord-Brabant toegestaan. In de praktijk wordt deze echter niet of nauwelijks toegepast. Wij willen onder een aantal voorwaarden meewerken aan een pilot waarbij sprake is van een aantal parallel uitgevoerde één-op-één drukjachten, zonder dat daar sprake is van onderlinge beïnvloeding. Deze afgestemde aanpak is nieuw en kan mogelijk een effectieve bijdrage leveren aan de oplossing van de wilde zwijnen-problematiek.

- b. *Kan GS tevens aangeven hoe dit zich verhoudt met de opmerking in het persbericht dat "de provincie alle mogelijke, wettelijk toegestane wijzen van bejaging inzet"?*

Antwoord: Door deze opmerking maken GS duidelijk dat zij haar uiterste best doen om de wilde zwijnen-problematiek aan te pakken. We willen de reeds bestaande wettelijke mogelijkheden optimaal benutten.

Datum

7 augustus 2018

Ons kenmerk

C2230012/4389856

Uw kenmerk

-

Contactpersoon

M.H.M. (Martien) Mols

Telefoon

(073) 681 27 15

Email

mmols@brabant.nl

Bijlage(n)

-

Datum

7 augustus 2018

Ons kenmerk

C2230012/4389856

- c. *Kan GS aangeven op welke concrete voorwaarden gedeputeerde Van den Hout hier doelt en hoe deze voorwaarden gehandhaafd zullen worden?*

Antwoord: Zoals in het persbericht staat aangegeven, dient de pilot in lijn te zijn met het advies van de FBE. Dit advies wordt binnenkort verwacht.

Daarnaast is het uiteraard zo dat de pilot niet strijdig kan zijn met de Wet natuurbescherming en de Verordening natuurbescherming Noord-Brabant.

Andere voorwaarden (niet-limitatief) waaraan een dergelijke pilot moet voldoen, zijn onder andere:

- Er moet een verzoek komen van de zwijntafel
- Goede communicatie zodra methode wordt ingezet
- Veiligheid, voor onder andere verkeer, publiek, deelnemers, maar ook veterinaire aspecten, moet geborgd zijn
- Duidelijke afspraken over omvang, plaats, tijdstip e.d.
- Duidelijke afspraken over nazoek en andere 'technische' aspecten

Door de uitvoering van de pilot goed te monitoren en bovendien uit te voeren onder toezicht van een toezichthouder controleren we of voldaan wordt aan de randvoorwaarden. Tevens wordt getoetst of deze aanpak een effectieve werkwijze is die voldoende rendement oplevert en of de aanpak in de praktijk goed uitvoerbaar is.

2. *Naar aanleiding van dit persbericht schrijft de Jagersvereniging op haar website over de toe te passen vorm van drukjacht: "De drukjacht, oftewel, de bewegingsjacht is een actieve en effectieve vorm van bejaging. Enkele drijvers lopen door de dichte dekking waar wild zich verschuilt. Hierdoor komt het wild in beweging en gaan zij op zoek naar een andere dekking. Strategisch opgestelde jagers kunnen dan één of meerdere stuks wild schieten als deze rustig voorbij komen lopen."¹ Kan GS aangeven dat in de pilot inderdaad wordt gedoeld op een vorm van drukjacht zoals beschreven door de Jagersvereniging, met meerdere drijvers en jagers?*

Antwoord: Nee. De omschrijving van de Jagersvereniging maakt niet duidelijk of hierbij sprake is van parallelle uitvoering van een aantal één-op-één drukjachten, of dat sprake is van drukjacht met meerdere drijvers en jagers.

Wij staan het alleen toe conform ons antwoord op vraag 1a.

3. *De vigerende Verordening Natuurbescherming Noord-Brabant stelt in artikel 3.5: "Het doden van wilde zwijnen door middel van de één-op-één beheermethode, bedoeld in artikel 3.33, tweede lid, van de wet, is toegestaan indien dit geschiedt conform een door Gedeputeerde Staten goedgekeurd faunabeheerplan." Bij de goedkeuring van het in dit kader bedoelde Faunabeheerplan 2017-2023 is door GS expliciet het voorstel voor het toepassen van drukjacht op wilde zwijnen buiten toepassing*

¹ <https://www.jagersvereniging.nl/provincie-brabant-staat-open-voor-proef-drukjacht-wilde-zwijnen/>

gelaten.² Kan GS aangeven waarom gedeputeerde Van den Hout al op voorhand toelegt medewerking te verlenen aan de pilot met drukjacht, terwijl er géén sprake is van een goedgekeurd faunabeheerplan met toestemming voor drukjacht?

Datum

7 augustus 2018

Ons kenmerk

C2230012/4389856

Antwoord: Toepassing van de één-op-één beheermethode is reeds toegestaan op grond van de Verordening natuurbescherming Noord-Brabant. Een ontheffing hoeft hiervoor niet te worden verleend.

4. *Artikel 3.33 tweede lid van de Wet natuurbescherming³ stelt: "Provinciale staten kunnen bij verordening bepalen dat in afwijking van het eerste lid, het doden van wilde zwijnen is toegestaan door middel van een methode, waarbij één persoon wilde zwijnen opzettelijk verontrust met het oogmerk deze dieren binnen het schootsveld van één geweerdrager te drijven, opdat deze de dieren kan doden, en waarbij geen hond wordt ingezet." Kan GS verklaren, indien zij met de pilot meerdere jagers en drijvers wil inzetten, hoe dit zich verhoudt tot de wet die expliciet uitgaat van slechts één drijver en één jager?*

Antwoord: De pilot moet passen binnen wet- en regelgeving. Zoals al in antwoord op vraag 1a is aangegeven kan bij de pilot slechts sprake zijn van parallelle uitvoering van meerdere één-op-één drukjachten, zonder onderlinge beïnvloeding.

5. *De artikelsgewijze toelichting van de Verordening Natuurbescherming Noord-Brabant stelt bij artikel 3.5: "Op grond van artikel 3.33, tweede lid, van de Wnb kunnen provinciale staten bij verordening bepalen dat het drijven middels een één op één methode wel wordt toegestaan. Ter uitvoering van het provinciale faunabeleid wordt het noodzakelijk geacht het opzettelijk verontrusten van wilde zwijnen, met het oogmerk deze dieren binnen het schootsveld van één geweerdrager te drijven, toe te staan. Deze toestemming geldt enkel indien de uitvoering geschiedt conform een door Gedeputeerde Staten goedgekeurd faunabeheerplan."⁴ Kan GS verklaren, indien zij met de pilot meerdere jagers en drijvers wil inzetten, hoe dit zich verhoudt tot de door PS vastgestelde verordening en artikelsgewijze toelichting, waarbij de één-op-één methode expliciet beperkt blijft tot één drijver en één jager? Passeert gedeputeerde Van den Hout met zijn toezegging aan de Zwijgentafel hiermee niet Provinciale Staten in haar verordenende bevoegdheid?*

Antwoord: Wij verwijzen naar het antwoord op vraag 1a. Omdat de pilot past binnen de bepalingen van de verordening, is geen sprake van het passeren van de bevoegdheid van Provinciale Staten.

² <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/prb-2017-2706.html>

³ http://wetten.overheid.nl/BWBR0037552/2018-07-01#Hoofdstuk3_Paragraaf3.7_Artikel3.33

⁴ <https://repository.officiele-overheidspublicaties.nl/externebijlagen/exb-2016-44250/1/bijlage/exb-2016-44250.pdf>

6. *Op 4 juli 2017 is een aanvraag van de Faunabeheereenheid tot ontheffing voor drukjacht volgens de 'Limburgse methode' nog expliciet geweigerd door GS.⁵*

a. Kan GS uitsluiten of de in voorgestelde pilot bedoeld wordt op het toelaten van de 'Limburgse methode' van drukjacht? Zo niet, kan GS specifiek onderbouwen op basis van welke concrete ontwikkelingen, voorwaarden en factoren zij deze methode nu wel toelaatbaar acht?

Antwoord: Nee. De onthouding van goedkeuring van het faunabeheerplan was gebaseerd op de summier (en daarmee onduidelijke) omschrijving van de Limburgse methode in het faunabeheerplan. Uit de toelichting op de Limburgse verordening en de uitwerking van de FBE Limburg blijkt dat ook hier sprake is van parallelle uitvoering van meerdere één-op-één drukjachten, zonder onderlinge beïnvloeding.

b. Kan GS concreet aangeven wat zij onder de 'Limburgse methode' verstaat en hoe deze zich verhoudt tot artikel 3.33 lid 2 Wet natuurbescherming?

Antwoord: Net als in Noord-Brabant hebben Provinciale Staten van Limburg op basis van Wnb, artikel 3.33 lid 2 de één-op-één methode bij verordening mogelijk gemaakt. In de toelichting van de Limburgse verordening staat wel dat *"Bij het gebruik van deze methode is het toegestaan dat meerdere schutters zijn opgesteld, met elk een ander schootsveld, maar dient de verstoring te gebeuren door één persoon per dagrustplaats en deze persoon mag niet zijn vergezeld van één of meer honden"*. De Faunabeheereenheid Limburg heeft dit vertaald in enkele voorwaarden, waaronder:

- 1 drijver per geweer
- Minimaal 250 meter uit elkaar
- De drijvers niet op één linie

Gelet op deze toelichting en uitwerking van de FBE Limburg is duidelijk dat hier sprake is van parallelle uitvoering van meerdere één-op-één drukjachten.

7. *In het besluit van 4 juli 2017 wordt tevens aangegeven dat "Voor het op het gewenste niveau houden van de populatie van het wild zwijn is geen alternatief voorhanden, anders dan het gebruik van het geweer."*

a. Kan GS aangeven waarop deze conclusie gebaseerd is en welke alternatieven er concreet zijn onderzocht?

Antwoord: Deze conclusie is gebaseerd op het feit dat een nulstand wordt nagestreefd en de wilde zwijnen dus 'moeten worden weggenomen'. Het alternatief is het gebruik van vangkooien. Ook die gevangen wilde zwijnen worden met het geweer gedood.

Datum

7 augustus 2018

Ons kenmerk

C2230012/4389856

⁵ <https://www.brabant.nl/loket/vergunningen-meldingen-en-ontheffingen/vergunning-detail?id=240ca9b7-0cfe-40a4-a3af-e2663545626b>

- b. *In het persbericht over het voorgestelde maatregelenpakket van de Zwijntafel is echter wel sprake van een pilot met alternatieven in de sfeer van preventie: "een 'innovatiepotje', gevuld door de deelnemende partijen. Daaruit zouden bepaalde creatieve/ongebruikelijke maatregelen betaald kunnen worden om schade door zwijnen te voorkomen. Het accent zou hierbij moeten liggen op preventie." Kan GS aangeven waarom vorig jaar nog onomwonden gesteld werd dat er géén alternatieven zijn voor het geweer en GS nu wél medewerking toezegt aan een pilot met preventieve maatregelen? Waarom is vorig jaar niet gekeken naar deze innovatieve/preventieve alternatieven?*

Antwoord: Voor het realiseren van een nulstand zijn geen alternatieven mogelijk. Preventieve maatregelen kunnen wel schade voorkomen, maar leiden niet tot nulstand. Het verminderen en voorkomen van schade, overlast en gevaren maakt deel uit van de zwijngengebiedsplannen en daar willen wij aan meewerken. Ons beleid geeft gebieden met een 'Gebiedsplan wild zwijn' de ruimte om het nulstandbeleid in te vullen als nulschade-aanpak. Het voorstel van de zwijntafel om binnen Heeze-Leende een 'pilot met een innovatiepotje' te starten, past hierin.

- c. *Is GS bereid om, gelet op deze pilot, preventieve maatregelen te nemen om te voorkomen dat de populatie wilde zwijnen zich verder uitbreidt in de vorm van hormoonvormen of soortgelijke anticonceptiemaatregelen?*

Antwoord: De inhoud van deze pilot is door de zwijntafel nog niet uitgewerkt. Of de provincie aan de pilot kan meewerken hangt af van het voorstel. Dit is niet zo eenvoudig als het klinkt: "In theorie bestaan er mogelijkheden om populatiebeheer middels contraceptie toe te passen bij vrijlevende hoefdierpopulaties. In de praktijk is nog veel onderzoek nodig om tot een rendabele methode te komen die praktisch uitvoerbaar is en het juiste effect heeft zonder ongewenste bijeffecten", aldus de eindconclusie van de in april 2016 door Alterra uitgevoerde Quickscan Contraceptie Hoefdieren. (<http://library.wur.nl/WebQuery/wurpubs/fulltext/386614>)

- d. *Kan GS aangeven of zij het met de PVV-fractie eens is dat het beter is om af te zien van drukjacht, wat zelfs een averechts effect kan hebben (zoals ook aangegeven door deskundigen tijdens de expertmeeting in 2016, bijvoorbeeld waterbedeffect door verdere verspreiding van zwijnen door schrikreactie jacht, meer en snellere voortplanting, etc.) en in plaats daarvan in te zetten op een maatregelenpakket wat preventieve alternatieven voorop stelt? Zo nee, waarom niet?*

Antwoord: Nee. Één-op-één drukjacht is nu al toegestaan op grond van de door Provinciale Staten vastgestelde Verordening natuurbescherming Noord-Brabant. De vorm van drukjacht waar in deze vraag op wordt geduid, is wettelijk niet toegestaan, mede vanwege de door u genoemde negatieve

Datum

7 augustus 2018

Ons kenmerk

C2230012/4389856

effecten. Wij verwijzen verder naar de mede door de PVV op 11 mei 2012 ingediende, en aangenomen, motie M4 waarin GS werden verzocht "daadwerkelijk uitvoering te geven aan de nuloptie voor wilde varkens, en daarvoor alle wettelijk toegestane middelen in te zetten".

Datum

7 augustus 2018

Ons kenmerk

C2230012/4389856

- e. *De provincie Flevoland heeft besloten om "nader onderzoek te laten verrichten naar de mogelijkheden van anticonceptie om het aantal grote grazers te reguleren en Provinciale Staten te informeren voordat wordt overgegaan tot afschot"⁶. Is GS bereid om te bezien of de uitkomsten van dit onderzoek kunnen bijdragen aan een oplossing voor de zwijnenproblematiek in Noord-Brabant?*

Antwoord: Ja. Wij zullen de uitkomsten van dit onderzoek betrekken. Of de uitkomsten van toepassing zijn op of vertaalbaar zijn naar de Brabantse situatie is twijfelachtig; een wild zwijn is geen grote grazer en het onderzoek van Flevoland heeft ook geen betrekking op het wild zwijn. Zie verder het antwoord op vraag 7c.

8. *In beantwoording van Statenvragen van de PVV-fractie op 8 juni 2015⁷ gaf GS het volgende aan: "De provincie is met alle betrokken partijen in gesprek geweest (zwijnentafels), op basis hiervan wordt het beleid van de zwijnen uitgewerkt en geagendeerd in Provinciale Staten." Sindsdien is er nog steeds geen expliciet door GS uitgewerkt beleid omtrent wilde zwijnen geagendeerd in Provinciale Staten (behoudens informatiebijeenkomsten/ expertmeeting). Kan GS aangeven of zij alsnog met uitgewerkt beleid omtrent wilde zwijnen naar PS komt en wanneer?*

Antwoord: Eind 2016 is de Verordening natuurbescherming Noord-Brabant door Provinciale Staten vastgesteld en is, mede in samenwerking met de begin 2017 ingestelde statenwerkgroep, de Nota faunabescherming Noord-Brabant opgesteld. In juni 2017 hebben wij middels een Statenmededeling Provinciale Staten geïnformeerd over de ontwikkelingen met betrekking tot het faunabeheer in Noord-Brabant.

<https://www.brabant.nl/search/brabant?q=Statenmededeling%20faunabeheer>

⁶ Amendement PVV Flevoland, aangenomen in PS-vergadering 11 juli 2018: <https://stateninformatie.flevoland.nl/Vergaderingen/Provinciale-Staten/2018/11-juli/14:00/Amendement-D-PVV-Nader-onderzoek-naar-pre-conceptie-door-de-juiste-deskundigen.pdf>

⁷ <https://www.brabant.nl/politiek-en-bestuur/provinciale-staten/vergaderingen-ps/download.aspx?qvi=53848>

Indien de drie 'gebiedsplannen wild zwijn' (waarvan er inmiddels twee door de zwijntafels zijn afgerond), pilots en adviezen van de FBE leiden tot verzoeken om het huidige beleid ten aanzien van wilde zwijnen te wijzigen, zullen wij Provinciale Staten hierover informeren en betrekken.

Datum

7 augustus 2018

Ons kenmerk

C2230012/4389856

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,

de voorzitter,

de secretaris,

prof. dr. W.B.H.J. van de Donk

drs. M.J.A. van Bijnen MBA